

NALOŽBE, KREDITI, ZAVAROVANJA ALI POKOJNINE S Poudarkom NA TRAJNOSTI: KAJ MORATE VEDETI O TEM?

Z odločitvami, ki jih sprejemamo, soustvarjamo našo prihodnost. Ali želite prispevati k temu, da bo prihodnost bolj trajnostna? Poučite se o tem, kako lahko vaše finančne odločitve pripomorejo pri izboljšanju okolja in družbe, ter upoštevajte nekaj nasvetov.

Kako sprejemati finančne odločitve, ki prispevajo k večji trajnosti?

Kot potrošnik imate možnost, da naložite svoj denar, vzamete kredit, sklenete zavarovalno polico ali izberete pokojninski produkt na način, da s tem financirate podjetja ali projekte, ki poslujejo na družbeno odgovoren način ali prispevajo k varstvu okolja in prehodu v bolj trajnostno gospodarstvo.

Vaša finančna odločitev bo prispevala k večji trajnosti, če boste svoj denar naložili na primer v investicijski sklad, ki vlaga v podjetja za recikliranje gospodinjskih odpadkov, ali v projekte, ki spodbujajo zaposlovanje v socialno ogroženih skupnostih, ali če vzamete kredit za nakup energetske varčne hiše. Z drugimi besedami, pri izbiri finančnih produktov ne boste upoštevali samo njihove donosnosti temveč tudi njihove okoljske, socialne in upravljske (korporativne) dejavnike (ESG).

Kaj je finančni produkt, zasnovan na trajnostnih načelih?

Finančne produkte, zasnovane na trajnostnih načelih, ponujajo banke, upravljavci premoženja, zavarovalnice, pokojninski skladi ali druga finančna podjetja. Sem spadajo:

- **kredit**, ki podpirajo okoljsko odgovorne projekte, kot so krediti za financiranje nakupa brezemisijskega vozila, okoljsko trajnostnega stanovanja ali sanacije stanovanja z namenom izboljšanja njegove energetske učinkovitosti;
- **naložbe v določene delnice in obveznice**, npr. naložbe v delnice, ki jih izdajajo podjetja z zelo nizkimi emisijami CO₂ ali ki izkazujejo odgovorno ravnanje do svojih zaposlenih in skupnosti, v kateri poslujejo;
- **naložbe, pokojnine⁽¹⁾ ali življenjska zavarovanja**, kot so investicijski skladi, življenjska zavarovanja in pokojninske sheme, ki so osredotočeni na trajnostne naložbe. Investicijski sklad lahko na primer vlaga v delnice podjetij, ki pridobivajo električno energijo iz vetrne, sončne ali vodne energije.

⁽¹⁾ V tem informativnem listu izraz „pokojnine“ ne zajema državnih pokojninskih sistemov.

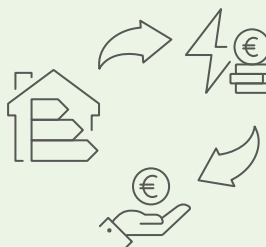
Kakšne so prednosti nakupa finančnih produktov, zasnovanih na trajnostnih načelih?

Naložbe, pokojninske sheme in življenjska zavarovanja, zasnovani na trajnostnih načelih vam lahko pomagajo:

- prispevati k bolj trajnostnemu gospodarstvu, na primer z vlaganjem v zelene obveznice, ki jih izdajajo podjetja ali vlade in financirajo projekte za izgradnjo obnovljivih virov energije ali izboljšanje energetske učinkovitosti, ali z vlaganjem v sklade in pokojninska ali življenjska zavarovanja, ki vlagajo v podjetja, ki so zavezana k zmanjševanju emisij toplogrednih plinov, opravljajo okoljsko trajnostne dejavnosti, ki spadajo v tako imenovano „taksonomijo EU za trajnostne dejavnosti“, ali imajo poštene delovne prakse in spoštujejo človekove pravice;
- V širšem smislu si lahko prizadevate ublažiti škodljive okoljske ali družbene vplive podjetij z vlaganjem v pokojninske in druge naložbene produkte, ki lahko vplivajo na poslovni model podjetja, ki ga financirajo, da bi ta postal okolju prijaznejši. Zavarovalnica ali upravljavec premoženja lahko na primer s svojo glasovalno pravico, ki jo imata kot delničarja podjetja, od njega zahtevata, da zmanjša svoje emisije CO₂ ali odpravi neenakosti med spoloma.

Kredit lahko pomagajo ublažiti podnebne spremembe (npr. z izboljšanjem energetske učinkovitosti vašega doma ali pri prehodu na okolju prijazne energente).

Lahko vam koristijo tudi neposredno, saj lahko na primer za nakup ali izgradnjo nepremičnine v skladu s prizanimi standardi energetske učinkovitosti ali prenovo obstoječe nepremičnine, s ciljem izboljšanja njene energetske učinkovitosti, dobite boljše kreditne pogoje. To vas utegne spodbuditi k izboljšanju energetske učinkovitosti vašega doma, saj bodo zaradi stroškovno učinkovitejše porabe energije vaši računi za komunalne storitve nižji. Posledično vam bo na razpolago ostalo več dohodka, zaradi česar boste v boljšem finančnem položaju za odplačilo kredita.

Kje lahko najdem informacije o trajnostnih vidikih finančnih produktov, kot so naložbe, pokojninsko in življenjsko zavarovanje^(?)?

Za pridobitev informacij o trajnostnih vidikih finančnih produktov lahko storite naslednje:

- Pozorno preberite prejete informacije o trajnostnih vidikih. Najdete jih lahko v sklopu informacij o finančnih produktih na spletni strani prodajalca, banke, upravljavca premoženja, zavarovalnice ali pokojninskega sklada. Pomagajo vam lahko razumeti posamezne vidike trajnosti finančnih produktov, za katere se zanimate, in jih lažje medsebojno primerjati.
- Preden se odločite za kakršno koli naložbo, po potrebi zaprosite podjetje ali svetovalca, ki vam želita prodati te produkte, za dodatna pojasnila, npr. bančnega uslužbenca, osebnega borznega posrednika, zavarovalnega posrednika itd. V nekaterih primerih vam je prodajalec v skladu z zakonom dolžan zagotoviti vse potrebne informacije o naložbah in življenjskih zavarovanjih ter njihovih trajnostnih vidikih. Poleg tega vam je dolžan priporočati le tiste produkte iz svoje ponudbe, ki ustrezajo vašim investicijskim preferencam in preferencam glede trajnosti.

Kako vam lahko zavarovanje pomaga, da boste boljše pripravljeni na naravne nesreče, ki jih povzročijo podnebne spremembe?

Zavarovanje zagotavlja finančno zaščito pred ekonomskimi izgubami, ki jih povzročajo naravne nesreče. Poleg tega spodbuja zavarovance k prilagajanju na tveganja, ki izvirajo iz podnebnih sprememb. V primeru pogostejših pojavov naravnih nesreč obstajajo določene vrste stanovanjskega zavarovanja, ki vam lahko nudijo boljše zavarovalne pogoje, če ste se zavezali k izvedbi ukrepov za zaščito svoje nepremičnine pred podnebnimi dogodki, kot so denimo poplave.

^(?) Za navedene finančne produkte velja obveza po zagotovitvi zadostnih osnovnih informacij potrošnikom.

KLJUČNI NASVETI, KI JIH JE SMISELNO UPOŠTEVATI PRED IZBIRO FINANČNIH PRODUKTOV, ZASNOVANIH NA TRAJNOSTNIH NAČELIH

1

Razmislite o tem, kako pomembna je trajnost za vas in katere finančne cilje želite doseči, preden izberete finančni produkt:

Predn sprejmete kakršno koli finančno odločitev, se vprašajte, kateri okoljski, socialni in upravljavski (korporativni) vidiki podjetij so za vas pomembni in kakšne trajnostne cilje želite doseči. Nato medsebojno primerjajte finančne produkte, zasnovane na trajnostnih načelih, in izberite tistega, ki najbolj ustreza vašim finančnim (pričakovani donos, tveganja in stroški) in trajnostnim ciljem.

2

Da ne bi postali žrtev „zelenega zavajanja“, pazno preberite opisane pogoje in trajnostne vidike:

Kljub obveznosti podjetij, da potrošnikom zagotovijo poštene in jasne informacije, se lahko na trgu pojavijo produkti, ki zavajajoče trdijo, da so bolj trajnostni, kot v resnici so.

- Naj vas ne zavede ime finančnega produkta. Dejstvo, da ime produkta vsebuje izraz, kot je denimo „zeleni“ ali „trajnosten“, še ne pomeni, da takšen tudi je. Ne pustite se zavesti z napačnimi informacijami, zato vedno pazljivo preberite informacije o trajnostnih vidikih produkta in jih medsebojno primerjajte.

3

Upoštevajte, da finančni produkti, zasnovani na trajnostnih načelih, niso brez tveganja:

Za finančne produkte, zasnovane na trajnostnih načelih, so značilna enaka finančna tveganja kot za vse druge vrste finančnih produktov. Ni nujno, da takšni produkti ponujajo boljše pogoje od tradicionalnih produktov (npr. nižje obrestne mere za kredite, nižje provizije itd.).

Obstajajo osnovna pravila in ključni nasveti, ki bi jih bilo treba vedno upoštevati, preden naložite svoj denar, sklenete zavarovalno polico, pokojninsko zavarovanje ali vzamete kredit.

4

Kadar se odločate za naložbo in sklenitev življenjskega zavarovanja, si vzemite čas za razmislek in po potrebi zaprosite podjetje ali svetovalca, ki vam želita prodati te produkte, za dodatna pojasnila.

Predn sprejmete kakršno koli odločitev, si vzemite čas za razmislek. Če je karkoli nejasno ali če česa ne razumete, zaprosite za več informacij. Ne pozabite, da vas mora bančni uslužbenec, borzni posrednik, zavarovalni zastopnik ali drugo pooblaščenno podjetje vedno vprašati o vaših preferencah glede trajnosti ter vam na preprost in jasn način posredovati ustrezne informacije.

- Morda boste želeli zastaviti naslednja vprašanja:
  - Kakšne so razlike med produktom, zasnovanim na trajnostnih načelih, in produktom, ki teh načel ne upošteva?
  - Katere možnosti imam na razpolago za vlaganje v trajnost?
  - Ali predlagana naložba/življenjsko zavarovanje ustreza mojim preferencam glede trajnosti?
  - Na kaj še moram biti pozoren(-a) pri izbiri naložbe ali življenjskega zavarovanja?